

OSMANLI PULLARI ÜZERİNDE

1901-1905 MATBUA SÜRSARJLARI..

KISIM I : Yükseklik ölçüsüne göre sınıflandırma

Osmanlı pulları arasında araştırılması en ilgi çeken pulların başında hiç şüphesiz 1901 ve 1905 yıllarında piyasaya sunulan “**Matbua sürsarjları**” ve bu sürsarlı pullara diğer yıllarda uygulanan diğer sürsarjlar gelir. Bunları ilginç yapan en önemli özellik ise bu sürsarjların nerede ise gerçeklerinden çok SAHTE sürsajlarının yapılıp (özellikle 2 ve 5 kuruşluk yüksek valörlü pullarda) gerek koleksiyonel amaçla gerekse postada kullanılarak piyasada dolaşmasıdır. Bu çalışmada genel olarak bu sürsajların sahte tiplerinin belirlenmesi ve gerçek sürsajların tanımlanabilmesi amaç edinilmiştir. Bu tanımlama genel olarak sürsajların ölçüsel farklılıkları ve şekilsel farklılıkları baz alınarak yapılmaya çalışılmıştır.

Çalışma koleksiyonumda bulunan değişik toplam **126 adet** 1901-1905 yılı Matbua sürsajlı pul ve bunların türevleri olan pullar kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kullanılan pullar, bunların PULKO katalog numaraları ve adetleri aşağıda belirtilmiştir.

1901 Dahili Pulları üzerindeki sürsarjlar

PULKO	Adet
154	11
155	9
156	5
157	4
158	3
159	7

1901 Harici pulları

172	3
173	5
174	2
175	2
176	5
177	3

1905 Matbua Pulları

188	7
189	7
190	3
191	4
192	4

1915 Matbua üzeri -Altı köşe yıldız

362	3
363	2
364	1
370	3
380	4
382	2

1916 Matbua üzeri -Altı köşe yıldız -Evladı Süheda

450	3

OSMANLI PULLARI ÜZERİNDE

1901-1905 MATBUA SÜRSARJLARI..

1916 Matbua üzeri- Beş köşe yıldız

495	1
497	2
498	3
499	3
508	1
509	1
510	5
511	1
521	4
524	3

Çalışma elde bulunan ve yukarıda dökümü verilen tüm pulların 600x600 dpi çözünürlükte tarayıcıdan geçirilmesi ile başladı. Ayırıştırma ve sınıflandırma işlemine ilk önce pulların Yükseklik ölçümleri yapılarak ve bu ölçümler belli limitler içerisinde sınıflandırılarak başlandı. Aşağıda resimde belirtilen “A” ölçüsü tarayıcıdan geçirilen tüm pullarda “Corel” programı yardımı ile milimetrik olarak ölçüldü. Ölçüm sonunda 3.95 ile 5.35 mm arasında değişen pullar olduğu tespit edildi.

“A”
Yükseklik

Bu ölçüm sonunda tüm pullar “Tip 4.00” ile “Tip 5.30” diye adlandırılan 13 değişik Tip numarasına göre sınıflandı. Tip numaraları, bu tiplere tekabül eden ölçüler ve elde bulunan pulların her bir kategoriye göre adetini gösteren tablo aşağıda verilmiştir. Bu sınıflandırma elde bulunan pullar baz alınarak yapılmıştır. Bu ölçülerden farklı ölçüde pullarda bulunabilir.

TİP no	“A” ölçüsünün - Milimetre aralığı	Eldeki adet
4.00	3.95 - 4.05 mm	1
4.20	4.20 - 4.30	5
4.35	4.31 - 4.44	8
4.45	4.45 - 4.50	17
4.55	4.55 - 4.59	13
4.60	4.60 - 4.65	56
4.75	4.75 - 4.80	11
4.90	4.81 - 4.90	5
4.95	4.91 - 4.99	2
5.00	5.00 - 5.09	3
5.10	5.10 - 5.15	2
5.20	5.20 - 5.29	2
5.30	5.30 - 5.35	1

126 adet

OSMANLI PULLARI ÜZERİNDE

1901-1905 MATBUA SÜRSARJLARI..

Pullar yüksekliğe göre sınıflandığında en fazla pulun Tip 4.60 diye adlandırılan “4.60-4.65 mm” sınıfa (56) adet ait olduğu tespit edildi.Oransal olarak bu tip % 44.4 gibi bir orana sahipti.Ölçüsel olarak bu tipe yakın “Tip 4.45 (17 adet),Tip 4.55 (13) adet,Tip 4.75(11 adet) tiplerde dikkate alındığında bu 4 tipin toplam 97 adet ve % 77 gibi bir orana sahip olduğu tespit edildi.Bu tespitlerden yola çıkarak gerçek sürsarj boyutunun 4.45 ile 4.80 mm arasında ve büyük ihtimal ilede 4.60-4.70 civarında olabileceği düşünüldü.Tip 4.60 ın sayısal olarak fazla olmasından, sahtekerların bu ölçüyü bir şekilde bildiği ve gerçeğe yakın sahte üretmek için bu yükseklik ölçüsünü kullandıkları olasılığını düşünürüyor.

Diğer bir varsayımda,pul sürsarjlamada kullanılan kalıpların bir kaç tipi olduğu ve bu kalıpların az da olsa boyutsal farklılıklara sahip olduğudur.Fakat bugüne kadar bilinen bilgiler,değişik kalıpların var olduğunu söylememektedir.

Tip 4.60 ölçüleri yükseklik referansı olarak alınarak tüm diğer tiplere ait örnekler aşağıda toplu olarak ve ayrı ayrı olarakta referans olması için gösterilmiştir.

TİP 4.00 ile 5.30 arası

Tip 4.00

4.20

OSMANLI PULLARI ÜZERİNDE
1901-1905 MATBUA SÜRSARJLARI..

4.35

4.45

4.55

4.60

4.75

4.90

4.95

5.00

OSMANLI PULLARI ÜZERİNDE
1901-1905 MATBUA SÜRSARJLARI..

5.10

5.20

5.30